

BİREYSEL FARKLILIKLARA

Saygı!



İnsanoğlu çağlar boyu diğerlerinin varlığı ve desteği ile hem varolagelmiş hem de gelişim göstermiştir. İnsanların birbirinden farklı özellikleri zaman zaman anlaşmazlıkların, savaşların kimi zaman da zenginliklerin, üretimin ve yaratıcılığın ham maddelerinden biri olmuştur. Bu yazımızın amacı farklılıklarımızın bir engel, anlaşmazlık nedeni ya da savaş bahanesi olmak zorunda olmadığı tam tersi insanlığı ve insanları zenginleştiren, hayatı renklendiren ve güzel ürünlerin bir ham maddesi de olabileceği yaklaşımların sizlerle paylaşılmasıdır.

Düşünelim: Kendiniz ve ait olduğunuz kültürdeki insanları nasıl buluyorsunuz?

Hayatın Zenginlikleri

İnsanları sırf kendi tercihlerinden, seçimlerinden dolayı yargılamamak, önyargılı ve kişisel yaklaşmamak gerekir. Hangi dilden, dinden ve coğrafyadan düşünce ve fikirden olursa olsun herkesin yaşama, kendini tanımlama ve değerli kılma hakkı vardır. İnsanların değerleri, yaşam tarzları, olaylara bakış açısı, inançları, beklentileri, zevkleri, dünyayı algılama ve yorumlama şekilleri farklı olabilir. Bunlar dünya hayatının zenginlikleridir.



Önyargı ve Ayrımcılık

Farklı özelliklere sahip grupların bir arada sorunsuz yaşamalarını engelleyen en önemli etkenler önyargılar ve ayrımcılıktır. İnsanlar ırk, din, etnik köken, cinsiyet, dış görünüş vb. özelliklere göre kişileri gruplara ayırmayı, kendine benzemeyeni sevmemeyi ve hatta nefret etmeyi çoğunlukla ebeveynlerinden, diğer yetişkinlerden ve akran gruplarından öğrenirler.

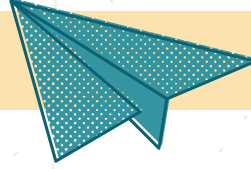
Farklılıklarla yaşamayı öğrenmek

Günümüzde ulaşım ve iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte dünya giderek çeşitli kültürlerin, ırk ve etnik kökenden insanların, farklı diller konuşarak bir arada yaşamayı bir toplum haline gelmiştir. Ülkelerin ekonomik ve toplumsal birikimlere doğru yönelmesi farklı kökenlere ve kültürlere sahip insanların bir arada birbirlerini anlayarak yaşamalarını gerektirmektedir. Bu da birbirinden çok farklı özelliklere sahip insan ve grupların bir arada, uyum içinde yaşayabilmesi için bir uzlaşma kültürünün yaratılmasını ve farklılıklara saygı göstermenin öğretilmesini gerektirmektedir.



Düşünelim: Sizde başka ırk, din, etnik köken, cinsiyet, dış görünüş vb. özelliklere sahip insanlara önyargılarınız olduğunu düşünüyor musunuz?

ÖNYARGI: bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı, peşin yargı, peşin hüküm, peşin fikir.



Büyükler bilinçli ya da bilinçsiz olarak çocuklara kendi kalıplaşmış tutumlarını aktarırlar. Bazen de farklı gruplara karşı gösterdikleri davranışlar çocuklar tarafından örnek alınır. Çocukların kalıplaşmış tutum kazanmalarına neden olan bir etmen de kitle iletişim araçlarıdır. Televizyon programlarında, filmlerde, belli ırkların ya da toplumların sürekli tembel, şiddet taraftarı vb. gösterilmesi çocukların bu toplumlara karşı olumsuz tutum geliştirmelerine neden olur.

Düşünelim: Çocuklarınızda gözlemlediğiniz size benzeyen ne gibi davranışlar ve tepkiler var?

ÇOCUKLAR...

- 1 yaşında farklılıkları fark ederler.
- 2 yaşında farklılıklar hakkında konuşur ve bunlarla ilgili sorular sorarlar.
- 3 yaşında önyargılar oluşturur, insanların belli özelliklerinden rahatsızlık duyduklarını belli ederler.
- 4 yaşında insanların farklı özelliklerinin nedenlerine ilişkin kendi kuramlarını oluştururlar.
- 5 yaşında zihinleri sorularla doludur: Kendisine ait özelliklerin hangilerinin kalıcı hangilerinin değişebilir olduğunu merak ederler.



Çocuklukta farklılığa saygı eğitimi

Erken çocukluk döneminde çocuklar, çatışma, kırgınlık gibi hislerle yaratıcı ve şiddetten arınmış yollarla başa çıkmak yerine farklılıklara hoşgörüsüzlük göstermenin kabul edilebilir bir tepki olduğunu öğrenmeye daha yatkındırlar.

Çocuğun çevresindeki ayrımcı tutumlardan etkilenmemesi, farklı kültür, grup ve bireylere hoşgörüyel yaklaşması için bazı becerilere sahip olması gerekmektedir. Bu amaçla eğitim sürecinde, aile ile işbirliği içinde, farklılıklara saygı eğitimine planlı bir biçimde yer verilmelidir.

Ailelere Öneriler

- Farklılıkların çocuğunuzu, sizi ve başka insanları eşsiz ve özel yaptığını fark edin.
- Bireysel farklılıklara saygı göstermek, hoşgörüsüzlüklere seyirci kalmamak konusunda model olun.
- Çocuğunuzu da farklılıklarıyla (yapabildikleri ve yapamadıkları) ile kabul edin.
- Her farklılıkta insanların benzerliklerini bulun.
- Farklı özelliklerin bir üstünlük veya zayıflık olmadığını hem model olarak gösterin hem de konuşun.
- Çocuklarınıza okuma kitabı alırken çeşitlilikler ve farklılıklar hakkında bilinçlendirici kitaplar da almaya dikkat edin.

Çocuklarınıza bu konuda kitap seçerken:

- Çeşitli meslekler, görevler, engellilik, yaş gibi konulara yer veren
- Günlük hayatta parçası oldukları toplumun farklı gruplarını yansıtan (nasıl çalıştıkları, nasıl yaşadıkları, bayramları ve boş zamanları nasıl geçirdikleri gibi.)
- Yakın çevredeki kültürlere ait gruplar ve ailelerle çeşitlenmiş
- Farklı yaşama şekilleri ve gelir düzeylerindeki ilişkileri gösteren

dikkat edilmelidir.

Düşünelim: Çocuklarınızın da önyargıları olduğunu düşünüyor musunuz? Bunları nasıl edinmiş olabilirler?

ÖNYARGI: bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı, peşin yargı, peşin hüküm, peşin fikir.



ÖĞRENCİLERİMİZDEN

GELENLER



BİREYSEL FARKLILIKLARA *Saygı!*

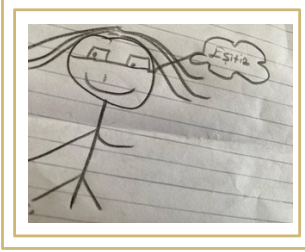
NE FARKIN VAR ONDAN?

Farklı olanda mı kabahat var?
Olmayanın ne suçu var?
Siyahın ne farkı var beyazdan.
Akıllının tembelden ne farkı var.

Düşünürsün hep,
Ben mi daha iyiyim yoksa o mu?
Ne farkın var senin ondan
Örnek verirsin hayata.

Yakışıklıyı sevende peki ya?
Çirkin'in ondan ne farkı var?

Eyüp VURAL
5/A



BİREYSEL FARKLILIKLARA SAYGI
Her insan farklı
Her insan yetenekli
Her insan eşit
Budur işte bireysel farklılıklara saygı

Bazı insanlar müziği,
Bazı insanlar resimi,
Bazıları ise hem müzik hem resim sevebilir
Hepimizin duyguları farklıdır.

Hepimiz bireyiz
Bazılarımız büyük
Bazılarımız küçük
Dile ayrımı bile yapılmamalı

Hepimizin düşünce özgürlüğü var
Kilo, saç, boy farketmez
Bizi biz yapan
Özelliklerimizdir
İnsan olmak değışmez.

Duygular eşsizdir
Diğer şeyler aramıza giremez
Güzel olan Türkiye için
Hep beraber ele ele verelim

Özgül ALADAĞ,
5/A



AYDA KIRDAR
5 / A



